

SECTION 3. PHARMACEUTICAL SCIENCESDOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-439-9-22>**INDIVIDUALIZED APPROACHES TO THE NEEDS
OF PATIENTS IN THE INFORMATION SPACE:
TRANSFORMATION OF THE PROVISION
OF PHARMACEUTICAL CARE****ІНДИВІДУАЛІЗОВАНІ ПІДХОДИ ДО ПОТРЕБ ПАЦІЄНТІВ
В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ: ТРАНСФОРМАЦІЯ
НАДАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДОПОМОГИ****Bilousova N. A.**

*Candidate of Pedagogical Sciences,
Pharmacist,
Senior Lecturer at the Department
of Pharmacy
Shupyk National Healthcare University
of Ukraine
Kyiv, Ukraine*

Білоусова Н. А.

*кандидат педагогічних наук, провізор
старший викладач кафедри фармації
Національний університет охорони
здоров'я України імені П. Л. Шупика
м. Київ, Україна*

Сучасна українська пацієнт-орієнтована фармацевтична практика нині відбувається в умовах воєнного стану та гармонізації до європейського законодавства, зокрема у сфері надання якісної фармацевтичної допомоги та використання підходів до раціональної фармакотерапії лікарськими засобами (ЛЗ), заснованої на засадах доказової медицини. Принагідно зауважити, що відповідно визначення Резолюції Ради Європи CM/Res (2020)3 фармацевтична допомога розглядається як концепція якості та методів роботи фармацевтичних працівників, які займаються відпуском та супроводженням призначеної фармакотерапії ЛЗ з метою досягнення певних результатів, що в подальшому покращить якість життя пацієнтів [1]. В українському законодавстві відбулися певні зміни, зокрема, на державному рівні введено у науково-практичний обіг визначення терміну «фармацевтична допомога» та офіційно прийнято Належні практики. Належна Аптечна практика (GPP) фармацевтичної допомоги із набула офіційного використання в практичній діяльності фармацевтичних працівників. Відповідно нової редакції Закону України «Про лікарські засоби» поняття фармацевтичної допомоги включає комплекс організаційно-правових,

спеціальних медико-фармацевтичних та соціально-економічних заходів, спрямованих на забезпечення ефективної раціональної фармако-терапії у міжпрофесійній взаємодії із лікарем для досягнення оптимальних клінічних результатів з індивідуальним підходом до кожного пацієнта при мінімальних економічних витратах [2]. Надання якісної пацієнт-орієнтованої фармацевтичної допомоги будується на засадах доказової медицини та вимагає від фармацевтичних працівників використання сучасних підходів до визначення та розуміння потреб пацієнтів у фармацевтичній допомозі, відповідно і фармацевтичному забезпеченні та покращенню доступу населення до ЛЗ відповідно Державної стратегії реалізації державної політики забезпечення населення ЛЗ на період до 2025 року [3].

Отже, актуалізується питання визначення основних тенденцій та питань споживача за популярністю ключових слів на основі їхньої частоти пошукових запитань. Метою нашого дослідження є визначення поширених сучасних трендів та продуктів серед українських споживачів ЛЗ на основі частоти запитань за ключовими словами. Використано методи аналізу відкритих даних та аналізу пошукових запитань за допомогою пошуку Google Trends на платформі Google.

Пошук відкритих даних за категоріями дав змогу визначити три основні категорії, які за останній рік (з 03.03.2023 р. по 03.03.2024 р.) турбують українське населення: «проблеми із здоров'ям», «порушення сну», «серце».

Частота звернень за категоріями «проблеми із здоров'ям», «порушення сну» носять хвилеподібний характер та мають позитивну тенденцію до зацікавленості споживачів ЛЗ з 07.01.2024 р. та 21.01.2024 р. відповідно. Такі дані підтверджуються проведенням нами у червні – липні 2023 року (n=306) емпіричним дослідженням серед українських фармацевтичних працівників та свідчить про зростання попиту в аптечних закладах на ЛЗ, які використовуються при порушеннях психіки та поведінки, зокрема на ЛЗ та дієтичні добавки, які використовуються при порушеннях сну [4].

На окрему увагу заслуговує частота звернень споживачів ЛЗ за категорією «серце», яка представляє найвищий інтерес у рубриці «догляд за здоров'ям» та носить хвилеподібний характер впродовж зазначеного періоду часу нашого дослідження.

Принагідно зауважити, що у категорії «проблеми із здоров'ям» виокремлюються 72% запитів від пацієнтів із «ліккуванням артеріального тиску», з них по 6% становлять запити про частоту серцевих скорочень та «як застосовувати небіволол», 2% запитів «купити еналаприл» та по 1% розділили запити споживачів «для чого приймати бісопролол/індапамід». У підкатегорії «артеріальний тиск» споживачів

ЛЗ найчастіше цікавили питання застосування біспрололу (89%), гіпертону (дієтична добавка, 4%), ко пренеси (4%) та трипліксаму (3%). Отримані дані свідчать про недостаню кількість якісного контенту про ЛЗ для споживачів в інформаційному просторі, неналежний інформаційний супровід пацієнтів при наданні фармацевтичної допомоги.

На окрему увагу заслуговує підкатегорія «гіпертензія» (86%), особливостями якої є запити від пацієнтів «як лікувати гіпертонічну хворобу 2 та 3 ступеню» (4% та 3% відповідно), «як лікувати гіпертонічний криз» (4%). Цікавими є запитання від споживачів «що робити при високому тиску?» (67%), «які симптоми високого тиску?» (25%). Окремо зазначимо, що запити українських споживачів ЛЗ були спрямовані на усунення симптомів захворювань, що в подальшому призводить до загострення хронічних патологій. Лише 6% пацієнтів були зацікавлені у «причинах високого тиску». Отже, відслідковується негативна тенденція запитів від споживачів до самолікування неінфекційних захворювань, зокрема артеріальної гіпертензії.

Таким чином, за останній рік спостерігаємо високий споживчий інтерес українського населення до питань розладів зі сном та серцево-судинних захворювань. Запити про використання ЛЗ гіпотетично можуть свідчити про неналежний рівень надання фармацевтичної допомоги; якості консультативних, послуг в аптечних закладах країни; низького рівня знань з фармакології ЛЗ; самостійного лікування серцево-судинних захворювань, відповідно неналежної фармакотерапії ЛЗ та вимагають від сучасних фармацевтичних працівників набуття додаткових навичок надання фармацевтичної допомоги, міжпрофесійної взаємодії з лікарями та пацієнтами, навичок переконання пацієнтів звертатися за медичною допомогою в заклади охорони здоров'я. Активне просування дієтичних добавок для лікування серцево-судинних захворювань призводить до збільшення частоти загострень хронічних захворювань і як наслідок впливає на бюджет охорони здоров'я та зростання тягаря хвороб.

Література:

1. Resolution on the implementation of pharmaceutical care for the benefit of patients and Health services : Resolution no. CM/Res (2020)3. URL: <https://rm.coe.int/09000016809cdf26>
2. Про лікарські засоби : Закон України від 28.07.2022 р. № 2469-IX : станом на 17 верес. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-20#Text>
3. Про затвердження Державної стратегії реалізації державної політики забезпечення населення лікарськими засобами на період до

2025 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 05.12.2018 р. №1022. Київ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1022-2018-п#n10>

4. Білоусова Н., Чуйко О. Розширення ролей належної аптечної практики у контексті збереження психічного здоров'я українського населення. *Психологічне здоров'я*. 2023. № 2(12). С. 83–89. URL: <https://doi.org/10.32689/2663-0672-2023-2-12>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-439-9-23>

PRODUCTION OF MEDICINES USING 3D PRINTING AS A NEW FORMAT OF PHARMACEUTICAL DEVELOPMENT

ОДЕРЖАННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ЗА ДОПОМОГОЮ 3D ДРУКУ – НОВИЙ ФОРМАТ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ РОЗРОБКИ

Butkevych T. A.

*Candidate of Pharmaceutical Sciences,
Assistant at the Department
of Pharmacy and Industrial
Technology of Drugs
Bogomolets National Medical
University
m. Kyiv, Ukraine*

Буткевич Т. А.

*кандидатка фармацевтичних наук,
асистентка кафедри аптечної
та промислової технології ліків
Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця
м. Київ, Україна*

Polova Zh. M.

*Doctor of Pharmaceutical
Sciences, Professor,
Head of the Department of Pharmacy
and Industrial Technology of Drugs
Bogomolets National
Medical University
m. Kyiv, Ukraine*

Полова Ж. М.

*докторка фармацевтичних наук,
професорка,
завідувачка кафедри аптечної
та промислової технології ліків
Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця
м. Київ, Україна*

Вступ. Розвиток фармацевтичної галузі здійснюється шаленими темпами, починаючи від пошуку, синтезу та дослідження перспективних активних інгредієнтів і закінчуючи новітніми технологічними методиками. Одним із таких технологічних прийомів є використання тривимірного (3D) друку, який може призвести до зміни сукупностей теоретичних та практичних передумов у системі фармацевтичної розробки, виробництва та застосування лікарських засобів (ЛЗ) [1, с. 1547–1555].